

Kodeks etyczny Stowarzyszenia „Mediatorzy Polscy”

Biorąc za najwyższy cel dobro skonfliktowanych stron, mając na uwadze wielowiekową tradycję polubownego rozwiązywania sporów oraz szczególną rolę, jaką współczesna mediacja pełni w życiu społecznym, w trosce o zachowanie idei pokoju, zgody, pojednania i przebaczenia, uznając zdolność i prawo człowieka do decydowania o sposobie rozwiązania własnych problemów, przyjmujemy Kodeks etyczny Stowarzyszenia „Mediatorzy Polscy”.

Celem niniejszego dokumentu nie jest zastępowanie przepisów prawa, ani wyznaczenie sztywnych zasad postępowania w każdej sytuacji. Kodeks ten stanowi zbiór ogólnych norm etycznych, którymi powinien kierować się w swojej działalności mediator. Przestrzeganie go winno stanowić obowiązek członków Stowarzyszenia „Mediatorzy Polscy”, jak i osób występujących w charakterze mediatora w imieniu Stowarzyszenia, nawet, jeżeli nie są jego członkami. Niemniej jednak, sformułowane tu zasady mają charakter uniwersalny, w związku z czym wyrażamy nadzieję, że posłużą one za wskazówki wszystkim zainteresowanym członkom społeczności mediatorów.

I. Dobro stron

1. We wszystkich swoich działaniach mediator kieruje się troską o dobro wszystkich stron konfliktu.
2. W szczególności mediator powinien mieć na uwadze cele, które strony zamierzają osiągnąć, a także bezpieczeństwo i komfort psychiczny stron. Mediator prowadzi mediacje w poszanowaniu dla wartości, które są dla stron istotne.

II. Dobrowolność mediacji i akceptowalność mediatora

1. Mediator nie wpływa na wolę stron do podjęcia lub kontynuowania mediacji, jak również do osiągnięcia porozumienia lub przyjęcia w ramach porozumienia określonych rozwiązań.
2. Przed rozpoczęciem mediacji mediator informuje strony o możliwości zrezygnowania z mediacji w każdym jej momencie.
3. Mediator podejmuje mediacje po zaakceptowaniu przez strony jego osoby jako mediatora. W przypadku braku takiej zgody nie nakłania on stron do zaakceptowania go. Dotyczy to również sytuacji, gdy mediator występuje w sprawie w charakterze ko-mediatora.

III. Autonomia woli stron

1. Strony konfliktu są jego dysponentami. Sposób rozwiązania sporu oraz przyjęte w ugodzie postanowienia zależą od woli stron. Mediator szanuje prawo stron do decydowania o własnych sprawach.
2. Mediator nie proponuje stronom sposobów rozwiązania konfliktu, nawet jeśli uważa, że dostrzeżę rozwiązanie lepsze niż zaproponowane przez strony.

3. Jeśli w sytuacji impasu strona lub strony poproszą mediatora o propozycje rozwiązania sporu, mediator może zasugerować możliwe rozwiązania tylko jeżeli wszystkie strony wyrażą na to zgodę. Propozycje mediatora nie są dla stron wiążące, o czym mediator informuje strony.

IV. Bezstronność

1. Mediator pozostaje bezstronny przez cały czas trwania mediacji. W sytuacji, gdy mediator straci bezstronność, powinien poinformować o tym strony i odstąpić od dalszego prowadzenia mediacji.
2. Mediator nie powinien prowadzić spraw, których stronami są jego krewni, powinowaci lub bliscy znajomi, a także inne osoby z którymi łączą go stosunki towarzyskie, gospodarcze lub służbowe bądź inne, które mogą negatywnie wpływać na jego bezstronność.
3. Na stosunek mediatora do stron nie mogą wpływać w szczególności wiek, płeć, pochodzenie etniczne lub społeczne, wykształcenie, niepełnosprawność, wyznawana religia bądź jej brak, orientacja seksualna, narodowość lub poglądy polityczne.
4. W przypadku wystąpienia okoliczności, które mogą budzić wątpliwości co do bezstronności mediatora, informuje on o tym strony przed rozpoczęciem mediacji. Jeżeli okoliczności te wystąpią lub zostaną odkryte przez mediatora w trakcie trwania mediacji, niezwłocznie informuje on o nich strony. W takiej sytuacji mediator może kontynuować prowadzenie mediacji tylko, jeśli jest to zgodne z wolą wszystkich stron. Jeżeli nie da się usunąć wątpliwości co do bezstronności mediatora, powinien on odstąpić od prowadzenia sprawy. W takim przypadku może on zaproponować stronom innego mediatora, o ile strony sobie tego życzą.

V. Neutralność wobec przedmiotu sporu

1. Przez cały czas trwania mediacji mediator pozostaje neutralny wobec przedmiotu sporu.
2. Mediator nie nakłania stron do zawarcia ugody wbrew ich woli, jak również nie wywiera wpływu na przyjęcie lub odrzucenie przez strony określonego rozwiązania w ramach ugody.
3. Mediator nie może czerpać korzyści z określonego sposobu rozwiązania sporu, jak i z samego faktu zawarcia ugody.

VI. Poufność

1. Mediator zachowuje w tajemnicy fakt odbycia mediacji, jej przebieg, wynik, treść ugody, jeśli została przyjęta, a także wszystkie fakty których dowiedział się podczas mediacji.
2. Obowiązek zachowania przez mediatora w tajemnicy wszystkiego czego dowiedział się podczas mediacji jest bezterminowy.
3. Mediator może wyjawić czego dowiedział się podczas mediacji tylko, gdy wszystkie strony zwolnią go z obowiązku dochowania tajemnicy.
4. Mediator zachowuje w tajemnicy wobec pozostałych stron, to czego dowiedział się od strony na spotkaniu indywidualnym, jeśli strona nie zezwoliła wyraźnie

na ujawnienie innym stronom informacji przekazanych mediatorowi na takim spotkaniu.

5. Jeżeli prawo obowiązuje mediatora do ujawnienia informacji, o fakcie odbycia mediacji lub do ujawnienia informacji, o których dowiedział się on podczas mediacji, może on je ujawnić, jednak w zakresie nie większym niż jest to wymagane przez przepisy prawa. Możliwość ujawnienia informacji poufnych w przypadku ciążącego na mediatorze obowiązku prawnego dotyczy w szczególności ochrony życia i zdrowia ludzkiego.

VII. Godność, szacunek, bezpieczeństwo

1. Prowadząc mediację, mediator ma na względzie poszanowanie godności wszystkich uczestników mediacji, a także osób których mediacja dotyczy.
2. Do wszystkich uczestników mediacji mediator odnosi się z szacunkiem.
3. Mediator dokłada starań, by rozmowa przebiegała w atmosferze, która pozwoli jej uczestnikom na zachowanie poczucia bezpieczeństwa.
4. Mediator w ramach swoich kompetencji moderowania dyskusją stanowczo reaguje na zachowania godzące w wartości godności, szacunku i bezpieczeństwa.
5. Mediacja powinna być prowadzona w miejscu, które umożliwi poszanowanie tych wartości, a także nie będzie uprzywilejowywać żadnej ze stron.

VIII. Profesjonalizm

1. Przed rozpoczęciem mediacji mediator informuje strony o celach, przebiegu mediacji oraz jej możliwych efektach.
2. Mediator podejmuje się sprawy tylko, jeżeli posiada odpowiednie kwalifikacje oraz wiedzę do jej prowadzenia. W przypadku, gdy ze względu na ich brak odmawia prowadzenia mediacji, może zaproponować stronom wskazanie innego mediatora, który byłby odpowiedni dla tej sprawy.
3. Mediator nie powinien pobierać wynagrodzenia za wskazanie innego mediatora, zarówno od stron, jak i od mediatora, którego poleca.
4. Jeżeli charakter sprawy tego wymaga, mediator może zaproponować stronom skorzystanie z usług specjalisty. Decyzja w tej materii należy do stron. Mediator może wskazać stronom specjalistę, jeżeli sobie tego życzą, jednak nie powinien pobierać dodatkowego wynagrodzenia od stron oraz od specjalisty, którego poleca.
5. Jeżeli mediator wykonuje inny zawód, nie powinien łączyć obowiązków wynikających z jego pełnienia z obowiązkami mediatora w ramach tej samej sprawy. Jeśli mediator posiada specjalistyczną wiedzę z zakresu danej sprawy, nie powinien występować w niej jednocześnie jako mediator i specjalista.
6. Mediator ma obowiązek ciągłego doskonalenia zawodowego.

IX. Koszty mediacji

1. Przed rozpoczęciem mediacji mediator informuje strony o sposobie naliczania swojego wynagrodzenia, a także o innych kosztach, które strony mogą ponieść w związku z mediacją.
2. Niedopuszczalne jest uzależnianie wynagrodzenia mediatora od faktu osiągnięcia ugody bądź od zawarcia w niej konkretnych postanowień.
3. Mediator nie może przyjmować od żadnej ze stron dodatkowego wynagrodzenia oraz prezentów.

X. Podstawy do odmowy lub przerwania mediacji

1. Jeżeli mediator poweźmie informację o zaistnieniu przyczyny uniemożliwiającej prowadzenie mediacji, odmawia on jej wszczęcia, a gdy mediacja już się rozpoczęła, przerywa ją co najmniej do ustania tej przyczyny.
2. W szczególności mediator nie powinien prowadzić mediacji w obliczu przemocy pomiędzy stronami, a także, gdy jedna z nich znajduje się pod wpływem nałogu, który mógłby uniemożliwić jej wywiązanie się z postanowień przyjętych podczas mediacji.
3. Mediator może przerwać mediację, jeżeli wedle jego oceny nie ma szans na osiągnięcie porozumienia bądź są one nieadekwatnie niskie w stosunku do dalszych kosztów finansowych, emocjonalnych lub innych, które musiałyby ponieść strony w przypadku kontynuacji mediacji.

XI. Promowanie działalności

1. Mediator ma prawo do promowania działalności własnej oraz działalności Stowarzyszenia w sposób uczciwy, godny i rzetelny.
2. Promując działalność swoją lub Stowarzyszenia mediator dokłada wszelkich starań, by nie narazić na szwank dobrego imienia swojej profesji lub Stowarzyszenia, a także by nie zaszkodzić idei polubownego rozwiązywania sporów.
3. Promując działalność swoją lub Stowarzyszenia mediator nie może obiecywać określonych efektów mediacji.

XII. Postanowienia końcowe

1. Zmiana lub uchylenie postanowień niniejszego Kodeksu wymaga uchwały Walnego Zebrania Stowarzyszenia.
2. Kodeks wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.